

[PENGAR | ARBETE | KONSUMENT]

Ekonomi

KONTAKT
 Nyhetschef
 Patricia Winckelmann-
 Zilliacus
 09-1253 230
 ekonomi@hbl.fi

BÄTTRE KONTROLL. Butiker och bryggerier har dålig kontroll på returgodset för drycker och

Fler flaskor i retur

Bryggerierna är i full färd med att lägga om sin produktion. Om ett drygt år skall det nya retursystemet för engångsflaskor vara på plats. Alla affärer som säljer engångsflaskor måste ta dem tillbaka.

Miljöskatten för engångsflaskor försvinner den första januari 2008 och från och med samma tidpunkt skall butikerna också ta engångsflaskorna i retur.

Retursystemet är i princip detsamma som för flaskor som fylls på nytt eller retur av burkar. Men för butikerna innebär det mera sorteringsjobb och för bryggerierna att konkurrensen från utländska drycker i engångsflaskor ökar.

Senaste vecka meddelade Sinebrychoff om samarbetsförhandlingar som berör hela organisationen för att anpassa bryggeriets verksamhet till den nya

marknadssituationen.

Det finländska systemet för returnering av flaskor för återanvändning och av burkar fungerar enligt Bryggeriförbundet nu bra. Förbundet räknar med att cirka 97 procent av flaskorna och omkring 85 procent av burkarna kommer tillbaka för återanvändning.

På föreningen för Ekoflaskor som administrerar det nya systemet för returnering hoppas vd **Pasi**

HELSINGFORSBÖRSEN

OMX Helsingfors OMX Helsingfors CAP

↑
+0,20%
8884,02

↑
+0,27%
4720,40

MEST UPP

↑

Benefon S (T)	+8,00
Done Solutions	+7,14
Ericsson AB B	+6,90
Efore (LP)	+5,11
QPR Software	+3,53

MEST NER

↓

SysOpen Digia	-3,64
Cencorp (LP)	-3,39
Exel	-3,08
SSH Com Security	-2,99
Citycon	-2,89

ROBERT JANSSON

svinet är stort, hävdar Krister A. Martell. Läget riskerar bli ännu värre när engångsflaskorna också ska returneras.

skärper konkurrensen

Nurminen att också återlämning av engångsflaskor skall fungera lika bra.

– I många andra europeiska länder är merparten av flaskorna redan engångsflaskor, säger han.

För bryggerierna är det inte bara en fråga om ifall flaskorna returneras eller inte. De får konkurrens av flaskor som är både logistiskt lättare och bekvämare att transportera än de nuvarande glasflaskorna

och aluminiumburkarna. Och att miljöskatten på engångsförpackningar avlägsnas betyder att den finländska marknaden öppnas för alla de utländska bryggerier som hittills inte exporterat sina varor hit på grund av den.

Stor förändring

Enligt Sinebrychoffs bedömning kommer marknadsförändringen att vara betydande. De finländska

bryggerierna konkurrerar i allt högre grad med Europas största och effektivaste företag i dryckesbranschen. Både investeringar och effektiviseringsåtgärder krävs enligt bryggeriets vd **Mikael Aro** för att trygga den finländska produktionen av drycker.

Aro väntar sig en ökad import av speciellt mineralvatten och läskedrycker från början av år 2008. Sinebrychoffs sätt att förbereda

sig inför den hårdnande konkurrensen är bland annat en minskning av personalen med cirka 140 personer och en koncentration av distributionen till Kervo. Dessutom inleder bryggeriet en egen produktion av så kallade PET-flaskor, en typ av återvinningsbara engångsflaskor som är vanlig till exempel i Sverige. Investeringen i flaskproduktion går på 26 miljoner euro.

”Flaskkaos kan fås under kontroll”

Det åländska företaget **Retpack Solution** vill skapa ordning i flaskkaoset. Oredan blir ännu värre när engångsflaskorna kommer in i retursystemet.

På ytan verkar returglas-hanteringen fungera bra. Men skenet bedrar. Bakom flaskautomaten är det kaotiskt.

Krister A. Martell är hjärnan bakom det nya programmet Jara Optimax. Martell insåg efter flera års arbete vid Koffs lager i Mariehamn att uppföljningen av pantflaskor och -burkar är mycket dålig.

Värdet av pantgodset för drycker beräknas till 500 och 700 miljoner euro per år i Finland – då ingår lådor, hjul och pallar förutom burkar och flaskor – men varken butiker eller bryggerier har kontroll på var godset befinner sig och hur mycket som egentligen försvinner på vägen.

Förutom det rena svinet leder ineffektiv hantering även till högre transportkostnader och till att mer kapital än nödvändigt binds i returgoods. Med bättre uppföljning finns pengar att spara för både bryggerier och butiker och det kunde i sin tur leda till sänkta konsumentpriser.

– Miljön vinner också om man kan minska transporterna och om man kan tillverka mindre returgoods genom att effektivisera kretsloppet, påpekar Martell.

Pappersfritt

Med sina erfarenheter i bagaget satte sig Krister A Martell ner och började skissa på ett dataprogram som kunde råda bot på de

brister som finns i dagens system. Arbetet tog så mycket tid i anspråk att han sade upp sig från arbetet vid Koff på Åland och 2005 startade han företaget Retpack Solution tillsammans med **Clas-Johan Karlsson** i Ekenäs.

Clas-Johan Karlsson har byggt programmet Jara Optimax utgående från Martells idéer och det har testats och utvecklats under drygt ett år i det stora köpcentret Jumbo i Vanda.

– Med vårt dataprogram får man genast information om var i kedjan det brustit om pengar och gods är på villovägar. Butikerna slipper dessutom dagens hantering av forsdelar och fakturor som är både tidskrävande och opålitlig, säger Martell.

Företaget har sökt och kommer att beviljas patent på sitt program i Finland och har även lämnat in en internationell patentansökan.

– Tiden är den rätta för vårt program. Vi behöver inte skapa ett behov utan branschaktörerna har själva insett att det behövs.

Svalt intresse

Vid Kantarellen, den största dagligvaruaffären på Åland, är intresset för ett nytt dataprogram för returuppföljningen rätt svalt i dagsläget. Enligt butikschefen **Kaj Björkqvall** är hanteringen av burkar och flaskor ”kladdig och eländig” men det slipper man inte ifrån med ett nytt dataprogram.

– Jämfört med jättebutiker på fastlandet hanterar vi små volymer och klarar det bra med nuvarande system, säger han.

HELENA FORSGÅRD

helena.forsgard@hbl.fi

nyar sina returneringsautomater. Det går mycket bra att också ta emot engångsflaskorna manuellt, påpekar Nurminen.

Hur stora kostnader det blir frågan om för butikernas del kan han inte beräkna.

Men konsumentpriserna på drycker stiger inte, det ser den ökade konkurrensen till.

KATARINA KOIVISTO

09-1253 251, katarina.koivisto@hbl.fi